

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7So/60/2016
Identifikačné číslo spisu: 3016200333
Dátum vydania rozhodnutia: 15.08.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:3016200333.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: Z. E., bytom E. XX, X. nad H., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie Bratislava, Ul. 29. augusta č. 8-10, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia č. XXX XXX XXXX X zo dňa 15. marca 2016 o invalidný dôchodok, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne č.k. 15Sd/72/2016-8 zo dňa 9. júna 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie Krajského súdu v Trenčíne č.k. 15Sd/72/2016-8 zo dňa 9. júna 2016 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

Odôvodnenie

Napadnutým uznesením č.k. 15Sd/72/2016-8 zo dňa 9. júna 2016, Krajský súd v Trenčíne opravný prostriedok navrhovateľa, ktorým žiadal preskúmať zákonnosť rozhodnutia odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 15. marca 2016 podľa ust. § 250p veta prvá Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) odmietol. O trovách konania rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov právo na ich náhradu nepriznal.

II.

Z odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu vyplynulo, že ten zachovanie lehoty na podanie opravného prostriedku vyvodzoval z vyjadrenia odporkyne zo dňa 2. júna 2016, z ktorého vyplynulo, že predmetné rozhodnutie bolo expedované dňa 21. marca 2016, čím sa podľa Poštových podmienok Slovenskej pošty, a.s. považovalo za doručené dňa 23. marca 2016. Skonštatoval, že zákon č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“ alebo „zákon“) ustanovuje lehotu na podanie opravného prostriedku 30 dní od doručenia napádaného rozhodnutia a keďže navrhovateľ návrh na preskúmanie uvedeného rozhodnutia odovzdal na poštovú prepravu dňa 27. apríla 2016, toto podal po uplynutí lehoty na podanie návrhu na preskúmanie rozhodnutia, ktorá mu uplynula dňa 22. apríla 2016. Vzhľadom na uvedené oneskorene podaný návrh v zmysle ust. § 250p veta prvá v spojení s ust. § 250m

ods. 2 O.s.p. odmietol.

III.

Vo včasn podanom odvolaní sa navrhovateľ domáhal zrušenia rozhodnutia krajského súdu, ktoré považoval za výsledok násilia. Mal za to, že napadnuté rozhodnutie krajského súdu je nepreskúmateľné v dôvodoch odôvodnenia rozhodnutia, pričom odporkyňa podľa jeho názoru termín doručenia rozhodnutia nepreukázala zákonným spôsobom. Opätovne uviedol, že rozhodnutie odporkyne mu nebolo riadne doručené do vlastných rúk a v prípade zákonného doručenia by koniec lehoty na podanie odvolania pripadol na deň 30.04.2016. Zároveň poukázal na to, že konaním a rozhodnutiami orgánov verejnej moci dochádza k porušovaniu jeho práva na prístup k súdu, keď nebol poučený o právnej pomoci.

IV.

Odporkyňa vo svojom písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu navrhovateľa zotrvala na svojom vyjadrení zo dňa 2. júna 2016 pričom navrhla, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa podľa ust. § 219 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

Odporkyňa poukazom na ust. § 212 ods. 3 zákona rozhodnutie č. XXX XXX XXXX X zo dňa 15. marca 2016, ktorým bol navrhovateľovi podľa ust. § 70 ods. 1 a ust. § 82 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. v znení zák. č. 439/2004 Z.z. od 2. augusta priznaný invalidný dôchodok v sume 5 334,- Sk mesačne nepovažovala za rozhodnutie, ktoré bolo nutné doručiť do vlastných rúk.

V.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) preskúmal odvolaním napadnuté rozhodnutie a dospel k záveru, že uznesenie krajského súdu je potrebné zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ust. § 250ja ods. 2, § 214 ods. 2 O.s.p.

Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Správny súdny poriadok.

Podľa ust. § 492 ods. 1 zák. č. 162/2015 Správny súdny poriadok, konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Podľa ust. § 244 ods. 1 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa ust. § 246c ods. 1 O.s.p. pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona. Opravný prostriedok je prípustný, len ak je to ustanovené v tejto časti. Proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky opravný prostriedok nie je prípustný.

Podľa ust. § 250l ods. 1, 2 O.s.p. podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých zákon zveruje súdom rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov.

Pokiaľ v tejto hlave nie je ustanovené inak, použije sa primerane ustanovenie druhej hlavy s výnimkou § 250a.

Podľa ust. § 250d ods. 1 O.s.p. veta prvá žalovaný je povinný v súdom určenej lehote predložiť súdu svoje spisy spolu so spismi orgánu prvého stupňa.

Podľa ust. § 5 ods. 1 O.s.p. súdy poskytujú pri plnení svojich úloh účastníkom v občianskom súdnom konaní poučenia o ich procesných právach a povinnostiach.

VI.

Navrhovateľ sa svojim podaním označeným ako o preskúmanie rozhodnutia Sociálnej poisťovne zo dňa 15.X3.2016, č. XXX XXX XXXX X domáhal podľa ustanovení tretej hlavy piatej časti O.s.p. preskúmania zákonnosti rozhodnutia sociálnej poisťovne, ktorým bol navrhovateľovi podľa ust. § 70 ods. 1 a § 82 ods. 2 zákona priznaný invalidný dôchodok od 2. augusta 2006. Navrhovateľ namietal výšku dôchodkovej dávky, výpočet sumy invalidného dôchodku, nezákonnosť administratívneho konania a rozpor s dobrými mravmi.

Krajský súd výzvou zo dňa 03.05.2016 vyzval odporkyňu na vyjadrenie sa k podanému opravnému prostriedku.

Odporkyňa sa písomne vyjadrila dňa 02.06.2016, pričom vo svojom vyjadrení poukázala na zmeškanie lehoty na podanie opravného prostriedku navrhovateľom, keď odvolaním napadnuté rozhodnutie bolo dané na expedíciu dňa 21. marca 2016, čím sa podľa Poštových podmienok Slovenskej pošty, a.s. považovalo za doručené dňa 23. marca 2016. V zmysle ust. § 212 ods. 3 písm. a/ až/) zákona sa nevyžadovalo doručovanie predmetného rozhodnutia do vlastných rúk adresátovi - navrhovateľovi.

Krajský súd v Trenčíne uznesením zo dňa 9. júna 2016, č.k. 15Sd/72/2016 opravný prostriedok navrhovateľa poukazom na ust. § 250p O.s.p. ako oneskorene podaný odmietol.

VII.

Najvyšší súd ako súd odvolací preskúmal rozhodnutie krajského súdu v intenciách podaného odvolania a dospel k záveru o nezákonnosti rozhodnutia krajského súdu.

Sporným medzi účastníkmi konania v tomto štádiu zostala tá skutočnosť, či navrhovateľ stihol lehotu na podanie opravného prostriedku proti rozhodnutiu odporkyne, resp. či túto zmeškal a či bol vzhľadom na to daný dôvod pre vydanie rozhodnutia o odmietnutí opravného prostriedku krajským súdom.

Vo všeobecnosti možno konštatovať, že konanie podľa tretej hlavy piatej časti O.s.p. sa začína na návrh, ktorým je opravný prostriedok proti rozhodnutiu správneho orgánu (§ 250m ods. 1). Pre náležitosti opravného prostriedku platia primerane ustanovenia o žalobe (§ 250l ods. 1). V opravnom prostriedku popri všeobecných náležitostiach podania predovšetkým treba uviesť, proti ktorému rozhodnutiu orgánu verejnej správy smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie a postup napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup orgánu verejnej správy považuje za nezákonný a čoho sa navrhovateľ domáha, t. j. konečný návrh výroku o zrušení napadnutého správneho rozhodnutia a vrátení veci žalovanému správne orgánu.

Pri posudzovaní včasnosti podania návrhu (opravného prostriedku) musí preto súd vždy zisťovať, či osobitný predpis, podľa ktorého bolo rozhodnutie vydané, neustanovuje inú ako tridsaťdňovú lehotu na podanie návrhu (opravného prostriedku). Lehota sa počíta odo dňa doručenia rozhodnutia navrhovateľovi. Ak rozhodnutie neobsahuje poučenie o opravnom prostriedku alebo ak obsahuje nesprávne poučenie, možno ho napadnúť do šiestich mesiacov od jeho doručenia (§ 250m ods. 2 druhá veta).

Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne na základe podaného opravného prostriedku navrhovateľa. Zákon o sociálnom poistení osobitnú lehotu na podanie opravného prostriedku neupravuje. Podľa názoru odvolacieho súdu krajský súd nepostupoval správne, pokiaľ si nevyžiadal administratívny spis za účelom zistenia včasnosti podania opravného prostriedku, ale sa uspokojil iba s vyjadrením odporkyne ako účastníka konania o tom, kedy bolo predmetné rozhodnutie

navrhovateľovi doručené. Tým, že krajský súd opravný prostriedok odmietol ako oneskorene podaný len na základe vyjadrenia odporkyne bez toho, aby si odporkyňou tvrdenú skutočnosť overil v administratívnom spise, porušil tým zásadu rovnosti strán garantovanú v čl. 47 ods. 3 Ústavy SR, ktorou je konanie podľa O.s.p. ovládané. Pokiaľ krajský súd opravný prostriedok navrhovateľa odmietol bez toho, aby mal doručenie rozhodnutia odporkyne riadne preukázané z administratívneho spisu, nedostatočne zistil skutkový stav, čo zakladá dôvod pre zrušenie jeho rozhodnutia podľa ust. § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p.

Zároveň dáva odvolací súd do pozornosti krajskému súdu, že navrhovateľ požiadala v odvolaní o právnu pomoc. Vychádzajúc z predpokladu, že prvostupňové konanie spolu s odvolacím konaním tvoria jeden celok a odvolací súd zrušil rozhodnutie krajského súdu, bude potrebné v ďalšom konaní poučiť účastníka konania v súlade s ust. §§ 5, 30 v spojení s ust. § 246c ods. 1 O.s.p. o jeho procesnom práve a vyžiadať si administratívny spis odporkyne za účelom preskúmania včasnosti podania opraveného prostriedku a v konaní postupovať v súlade s platnými právnymi predpismi. Bude pritom potrebné prihliadnuť aj na zmeny procesných noriem od 1. júla 2016 v súvislosti s nadobudnutím účinnosti Správneho súdneho poriadku.

Súčasne prvostupňový súd rozhodne o náhrade trov konania, vrátane náhrady trov odvolacieho konania v zmysle ust. § 492 ods. 2 S.s.p., § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 3 O.s.p.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.